

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

SPRENDIMAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2023/1461

2023 m. liepos 12 d.

dėl makrofinansinės paramos Šiaurės Makedonijos Respublikai suteikimo

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 212 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Sąjungos ir Šiaurės Makedonijos santykiai toliau plėtojami Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos stabilizacijos ir asociacijos susitarimo ⁽²⁾ (toliau – Stabilizacijos ir asociacijos susitarimas) pagrindu. Sąjungos ir Šiaurės Makedonijos stojimo derybos buvo pradėtos 2022 m. liepos 19 d.;
- (2) Šiaurės Makedonijos ekonomiką labai paveikė 2020 m. ekonomikos nuosmukis, kurį sukėlė COVID-19 pandemija, taip pat pastarojo meto energetikos krizė. Tos aplinkybės prisidėjo prie didelio šalies finansavimo deficito, išorės pozicijos prastėjimo ir fiskalinių poreikių augimo;
- (3) Šiaurės Makedonijos vyriausybė parodė tvirtą išsipareigojimą įgyvendinti tolesnes reformas, daugiausia dėmesio skirdama 2022 m. gegužės 24 d. ES ekonominio ir finansinio dialogo su Vakarų Balkanais ir Turkija bendrose išvadose nustatytoms pagrindinėms politikos sritims, įskaitant teisminių institucijų, kovos su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu, gero valdymo ir teisinės valstybės sritis;
- (4) Šiaurės Makedonija sėkmingai užbaigė makrofinansinės paramos operaciją per COVID-19 pandemiją pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES) 2020/701 ⁽³⁾, nes buvo įgyvendinti visi reformų veiksmai, dėl kurių susitarta su Sąjunga susitarimo memorandume, nurodytame tame sprendime;

⁽¹⁾ 2023 m. birželio 13 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2023 m. liepos 10 d. Tarybos sprendimas.

⁽²⁾ OL L 84, 2004 3 20, p. 13.

⁽³⁾ 2020 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2020/701 dėl makrofinansinės paramos teikimo plėtros ir kaimyninėms šalims partnerėms per COVID-19 pandemiją (OL L 165, 2020 5 27, p. 31).

- (5) Šiaurės Makedonijos vyriausybė ir Tarptautinis valiutos fondas (TVF) (2022 m. balandžio mėn.) pasiekė tarnybų lygmens susitarimą dėl 24 mėnesių prevencinės ir likvidumo linijos iki 530 000 000 EUR, kuri TVF vykdomoji valdyba oficialiai patvirtino 2022 m. lapkričio 22 d. TVF programa siekiama sušvelninti blogėjančią išorės padėtį, remti fiskalinį konsolidavimą ir paspartinti struktūrines reformas keliose srityse, įskaitant mokesčių politikos ir viešųjų investicijų;
- (6) atsižvelgdama į blogėjančią ekonominę padėtį ir perspektyvas, 2022 m. balandžio mėn. Šiaurės Makedonija paprašė Sąjungos papildomos makrofinansinės paramos. Tačiau Komisija prašymo nagrinėjimą atidėjo, nes tuo metu šalies ekonomika vis dar buvo gana atspari ir 2022 m. išorės finansavimo poreikiams patenkinti buvo kitų finansavimo galimybių. 2022 m. spalio mėn. Šiaurės Makedonijos vyriausybė atnaujino makrofinansinės paramos prašymą;
- (7) atsižvelgiant į tai, kad Šiaurės Makedonija yra šalis kandidatė, kuri pradėjo stojimo derybų procesą, laikoma, kad šalis atitinka reikalavimus gauti Sąjungos makrofinansinę paramą;
- (8) Sąjungos makrofinansinė parama Šiaurės Makedonijai turėtų būti išskirtinė finansinė nesusietos ir netikslinės paramos mokėjimų balansui koreguoti priemonė, kuria siekiama patenkinti neatidėliotinus paramos Šiaurės Makedonijos išorės finansavimo poreikius ir kuri turėtų padėti įgyvendinti politikos programą, apimančią griežtas skubias koregavimo ir struktūrinių reformų priemones, skirtas Šiaurės Makedonijos mokėjimų balanso būklei gerinti artimiausiu metu;
- (9) atsižvelgiant į tai, kad Šiaurės Makedonijos mokėjimų balanse atspindi vis dar dideli likę išorės finansavimo poreikiai, viršijantys poreikius, kurie tenkinami TVF skirtais ištekliais, Šiaurės Makedonijai Sąjungos suteiktina makrofinansinė parama dabartinėmis išskirtinėmis aplinkybėmis laikoma tinkamu atsaku į šalies prašymą suteikti paramą jos ekonomikai stabilizuoti, kartu įgyvendinant TVF programą. Sąjungos makrofinansinė parama, papildydama išteklius, gaunamus pagal finansinį susitarimą su TVF, padėtų Šiaurės Makedonijai stabilizuoti ekonomiką ir vykdyti struktūrinių reformų darbotvarkę;
- (10) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti siekiama padėti Šiaurės Makedonijai atkurti tvarią išorės finansavimo padėtį ir tokiu būdu remti jos ekonominį ir socialinį vystymąsi;
- (11) tikimasi, kad Sąjungos makrofinansinė parama bus derinama su paramos biudžetui operacijų, finansuojamų pagal pasirengimo narystei paramos priemonę pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1529 ^(*), lėšų išmokėjimu;
- (12) Sąjungos makrofinansinės paramos suma nustatoma remiantis Šiaurės Makedonijos likusių išorės finansavimo poreikių kiekybiniu įvertinimu ir atsižvelgiant į šalies pajėgumą finansuoti iš savo išteklių, visų pirma naudojant turimas tarptautines atsargas. Sąjungos makrofinansinė parama turėtų papildyti TVF ir Pasaulio banko taikomas programas ir teikiamus išteklius. Paramos suma nustatoma taip pat atsižvelgiant į numatomus finansinius daugiašalių paramos teikėjų įnašus ir poreikį užtikrinti sąžiningą Sąjungos ir kitų paramos teikėjų dalijimąsi našta, taip pat į Šiaurės Makedonijoje jau įgyvendinamas kitas Sąjungos išorės finansavimo priemones ir į pridėtinę bendro Sąjungos dalyvavimo Šiaurės Makedonijoje vertę;
- (13) Komisija turėtų užtikrinti, kad Sąjungos makrofinansinė parama Šiaurės Makedonijai teisiškai ir iš esmės atitiktų pagrindinius įvairių išorės veiksmų sričių principus, tikslus bei priemones ir kitą susijusią Sąjungos politiką;

(*) 2021 m. rugsėjo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1529, kuriuo nustatoma Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP III) (OL L 330, 2021 9 20, p. 1).

- (14) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų padėti Sąjungai vykdyti išorės politiką dėl Šiaurės Makedonijos. Komisija ir Europos išorės veiksmų tarnyba turėtų glaudžiai bendradarbiauti visą makrofinansinės paramos operacijos vykdymo laikotarpį, siekdamos koordinuoti Sąjungos išorės politiką ir užtikrinti jos nuoseklumą;
- (15) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti remiamas Šiaurės Makedonijos išipareigojimas laikytis Sąjungos pripažįstamų vertybių, tokių kaip demokratija, teisinė valstybė, geras valdymas, pagarba žmogaus teisėms, darnus vystymasis ir skurdo mažinimas, taip pat atviros, taisyklėmis grindžiamos ir sąžiningos prekybos principų;
- (16) išankstinė Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo sąlyga turėtų būti ta, kad Šiaurės Makedonija paisys veiksmingų demokratinių mechanizmų, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, užtikrins teisinę valstybę ir gerbs žmogaus teises. Be to, konkretūs Sąjungos makrofinansinės paramos tikslai turėtų būti didinti viešųjų finansų valdymo sistemų veiksmingumą, skaidrumą ir atskaitomybę Šiaurės Makedonijoje ir skatinti vykdyti struktūrines reformas, skirtas tvariam ir integraciniam augimui, deramų darbo vietų kūrimui ir fiskaliniam konsolidavimui remti. Komisija turėtų reguliariai stebėti, kaip vykdomos išankstinės sąlygos ir kaip įgyvendinami tie tikslai;
- (17) siekdama užtikrinti, kad su Sąjungos makrofinansine parama susiję finansiniai jos interesai būtų veiksmingai apsaugoti, Šiaurės Makedonija turėtų imtis tinkamų priemonių, susijusių su sukčiavimo, korupcijos ir kitų su šia parama siejamų pažeidimų prevencija ir kova su jais. Be to, turėtų būti parengtos nuostatos, pagal kurias Komisija atliktų patikrinimus, Audito Rūmai – auditus, o Europos prokuratūra naudotųsi savo kompetencija Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo Šiaurės Makedonijai atžvilgiu;
- (18) Sąjungos makrofinansinės paramos teikimas Šiaurės Makedonijai nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos (kaip biudžeto valdymo institucijų) įgaliojimams;
- (19) atidėjinių, reikalingų makrofinansinei paramai paskolų forma, sumos turėtų derėti su daugiametėje finansinėje programoje numatytais biudžeto asignavimais;
- (20) Sąjungos makrofinansinę paramą Šiaurės Makedonijai turėtų administruoti Komisija. Siekdama užtikrinti, kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų stebėti, kaip įgyvendinamas šis sprendimas, Komisija turėtų juos reguliariai informuoti apie su parama susijusius pokyčius ir pateikti jiems atitinkamus dokumentus;
- (21) siekiant užtikrinti vienodas šio sprendimo įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ⁽⁹⁾;
- (22) Sąjungos makrofinansinė parama Šiaurės Makedonijai turėtų būti teikiama atsižvelgiant į ekonominės politikos sąlygas, kurios turi būti nustatytos susitarimo memorandume. Siekiant užtikrinti vienodas įgyvendinimo sąlygas ir veiksmingumą, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai dėl tokių sąlygų derėtis su Šiaurės Makedonijos valdžios institucijomis, prižiūrint valstybių narių atstovų komitetui, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011. Pagal tą reglamentą patariamoji procedūra paprastai turėtų būti taikoma visais atvejais, išskyrus tuos, kurie numatyti tame reglamente. Atsižvelgiant į galimą didelį paramos, kurios suma didesnė nei 90 000 000 EUR, poveikį tikslinga, kad tą ribą viršijančioms operacijoms būtų taikoma nagrinėjimo procedūra, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011. Atsižvelgiant į Sąjungos makrofinansinės paramos Šiaurės Makedonijai sumą, nagrinėjimo procedūra turėtų būti taikoma priimant susitarimo memorandumą, mažinant paramą ir laikinai sustabdant ar nutraukiant jos teikimą;

⁽⁹⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (23) atsižvelgiant į ribotą finansinės paramos sumą (100 000 000 EUR), jos vienkartinį pobūdį ir pageidaujamą išmokėjimo laikotarpį, taikant kompensacinio finansavimo metodą būtų užtikrintas didesnis skolinimosi operacijų lankstumas ir veiksmingumas, palyginti su diversifikuota finansavimo strategija. Todėl išimties tvarka Komisija turėtų finansuoti paskolos dalis kapitalo rinkoje vadovaudamasi kompensaciniu principu, o ne taikydama savo diversifikuotą finansavimo strategiją, numatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 ⁽⁶⁾ 220a straipsnyje. Todėl makrofinansinę paramą Šiaurės Makedonijai tikslinga finansuoti atskirais finansiniais sandoriais,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Siekdama padėti Šiaurės Makedonijai stabilizuoti ekonomiką ir vykdyti esminių reformų darbotvarkę Sąjunga Šiaurės Makedonijai teikia 100 000 000 EUR sumos neviršijančią makrofinansinę paramą (toliau – Sąjungos makrofinansinė parama). Visa paramos suma teikiama paskolų forma. Sąjungos makrofinansinė parama teikiama Europos Parlamentui ir Tarybai patvirtinus atitinkamų metų Sąjungos biudžetą. Šia parama prisidedama prie TVF programoje nurodytų Šiaurės Makedonijos mokėjimų balanso poreikių tenkinimo.
 2. Siekiant finansuoti paskolą, Komisijai suteikiami įgaliojimai Sąjungos vardu skolintis reikiamų lėšų kapitalo rinkose arba iš finansų įstaigų ir atitinkamas sumas pagal skolinimosi operacijoms taikomas sąlygas perskolinti Šiaurės Makedonijai. Vidutinis paskolų grąžinimo terminas – ne ilgesnis kaip 15 metų.
 3. Sąjungos makrofinansinės paramos išmokėjimą valdo Komisija, laikydamasi TVF ir Šiaurės Makedonijos susitarimų ar susitarimo memorandumų ir pagrindinių ekonomikos reformų, kurios nurodytos Stabilizacijos ir asociacijos susitarime, principų ir tikslų.
- Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie pokyčius, susijusius su Sąjungos makrofinansine parama, įskaitant jos išmokas, ir tinkamu metu pateikia toms institucijoms atitinkamus dokumentus.
4. Sąjungos makrofinansinė parama teikiama dvejus su puse metų nuo pirmos 3 straipsnio 1 dalyje nurodyto susitarimo memorandumo įsigaliojimo dienos.
 5. Jei Sąjungos makrofinansinės paramos mokėjimo laikotarpiu Šiaurės Makedonijos finansavimo poreikiai gerokai sumažėja, palyginti su pradinėmis projekcijomis, Komisija, laikydamasi 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, sumažina paramos sumą arba laikinai sustabdo ar atšaukia jos teikimą.

2 straipsnis

1. Išankstinė Sąjungos makrofinansinė parama turi būti teikiama su sąlyga, kad Šiaurės Makedonija paisys veiksmingų demokratišų mechanizmų, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, užtikrins teisinę valstybę ir gerbs žmogaus teises.
2. Komisija stebi, kaip 1 dalyje nustatytos išankstinės sąlygos laikomasi visu Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo laikotarpiu.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys taikomos laikantis Tarybos sprendimo 2010/427/ES ⁽⁷⁾.

⁽⁶⁾ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

⁽⁷⁾ 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimas 2010/427/ES, kuriuo nustatoma Europos išorės veiksmų tarnybos struktūra ir veikimas (OL L 201, 2010 8 3, p. 30).

3 straipsnis

1. Komisija, laikydamosi 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, susitaria su Šiaurės Makedonijos valdžios institucijomis dėl vykdytinų aiškiai apibrėžtų Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo ekonominės politikos ir finansinių sąlygų (daugiausia dėmesio skirdamos struktūriniams reformoms ir patikimiems viešiesiems finansams). Tos ekonominės politikos ir finansinės sąlygos nustatomos susitarimo memorandume, į kurį įtraukiamas tų sąlygų įvykdymo tvarkaraštis. Tos ekonominės politikos ir finansinės sąlygos derinamos su 1 straipsnio 3 dalyje nurodytais susitarimais ar susitarimų memorandumais, įskaitant makroekonominio koregavimo ir struktūrinių reformų programas, kurias TVF remiant įgyvendina Šiaurės Makedonija.
2. 1 dalyje nurodytomis sąlygomis visų pirma siekiama didinti Šiaurės Makedonijos viešųjų finansų valdymo sistemų veiksmingumą, skaidrumą ir atskaitomybę, be kita ko, naudojant Sąjungos makrofinansinę paramą. Rengiant politikos priemones deramai atsižvelgiama ir į pažangą, daromą abiem pusėms atveriant rinką, plėtojant taisyklėmis grindžiamą sąžiningą prekybą ir įgyvendinant kitus Sąjungos išorės politikos prioritetus. Komisija reguliariai stebi Šiaurės Makedonijos pažangą, daromą siekiant tų tikslų.
3. Išsamios finansinės Sąjungos makrofinansinės paramos sąlygos nustatomos paskolos susitarime, kurį turi sudaryti Komisija ir Šiaurės Makedonija.
4. Komisija reguliariai tikrina, ar toliau laikomasi 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų sąlygų, įskaitant, be kita ko, tai, ar Šiaurės Makedonijos ekonominė politika atitinka Sąjungos makrofinansinės paramos tikslus. Atlikdama tą tikrinimą Komisija glaudžiai koordinuoja veiksmus su TVF ir Pasaulio banku, o prireikus – su Europos Parlamentu ir Taryba.

4 straipsnis

1. Jei laikomasi 3 dalyje nurodytų sąlygų, Komisija Sąjungos makrofinansinę paramą išmoka dviem vienodomis dalimis.
2. Sąjungos makrofinansinės paramos sumoms prireikus sudaromi atidėjiniai laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/947 ⁽⁸⁾.
3. Sprendimą dėl dalių mokėjimo Komisija priima atsižvelgdama į tai, ar įvykdytos šios sąlygos:
 - a) 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta išankstinė sąlyga;
 - b) sėkmingas tęstinis politikos programos, kuri apima griežtas koregavimo ir struktūrinių reformų priemones, įgyvendinimas, remiamas išmokomis pagal TVF neprevencinį susitarimą dėl kredito suteikimo;
 - c) sėkmingas susitarimo memorandume sutartų ekonominės politikos ir finansinių sąlygų vykdymas.
4. Antroji dalis iš esmės išmokama ne anksčiau kaip praėjus trims mėnesiams po pirmosios dalies išmokėjimo.
5. Jei 3 dalyje nurodytos sąlygos neįvykdomos, Komisija laikinai sustabdo arba nutraukia Sąjungos makrofinansinės paramos išmokėjimą. Tokiais atvejais Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie laikino sustabdymo ar nutraukimo priežastis.
6. Sąjungos makrofinansinė parama išmokama Šiaurės Makedonijos nacionaliniam bankui. Jei laikomasi sutartų nuostatų, išdėstytų susitarimo memorandume, įskaitant likusių biudžeto finansavimo poreikių patvirtinimą, Sąjungos lėšos gali būti pervestos Šiaurės Makedonijos finansų ministerijai, kuri yra galutinė paramos gavėja.

⁽⁸⁾ 2021 m. birželio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/947, kuriuo nustatoma Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“, iš dalies keičiamas ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 466/2014/ES ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1601 ir Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009 (OL L 209, 2021 6 14, p. 1).

5 straipsnis

1. Su Sąjungos makrofinansine parama susijusios skolinimosi ir skolinimo operacijos atliekamos eurai taikant tą pačią lėšų įskaitymo datą, dėl tų operacijų Sąjungai nereikia spręsti su terminų pasikeitimu susijusių klausimų ir ji nepatiria jokios valiutų kurso arba palūkanų normos rizikos ar kokios nors kitos komercinės rizikos.
2. Jei aplinkybės palankios ir to prašo Šiaurės Makedonija, Komisija gali imtis būtinų priemonių siekdama užtikrinti, kad paskolos terminai ir sąlygos būtų papildyti išankstinio grąžinimo sąlyga, atitinkančia atitinkamą skolinimosi operacijų terminų ir sąlygų nuostatą.
3. Jei aplinkybės palankios paskolos palūkanų normai sumažinti ir jei to prašo Šiaurės Makedonija, Komisija gali nuspręsti refinansuoti visas jos iš pradžių pasiskolintas lėšas ar jų dalį arba gali restruktūrizuoti atitinkamas finansines sąlygas. Refinansavimo arba restruktūrizavimo operacijos atliekamos laikantis 1 ir 4 dalyse nustatytų sąlygų, ir dėl jų neturi būti pratęstas susijusių pasiskolintų lėšų grąžinimo terminas arba padidėti refinansavimo arba restruktūrizavimo operacijos dieną likusi mokėtina pagrindinė suma.
4. Visas Sąjungos patirtas išlaidas, susijusias su skolinimosi ir skolinimo operacijomis pagal šį sprendimą, padengia Šiaurės Makedonija.
5. Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie 2 ir 3 dalyse nurodytų operacijų pokyčius.

6 straipsnis

1. Sąjungos makrofinansinė parama teikiama laikantis Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046.
2. Įgyvendinant Sąjungos makrofinansinę paramą taikomas tiesioginis valdymas.
3. Į paskolos susitarimą, dėl kurio turi būti susitarta su Šiaurės Makedonijos valdžios institucijomis, įtraukiamos visos šios nuostatos, kuriomis:
 - a) užtikrinama, kad Šiaurės Makedonija reguliariai tikrintų, ar iš bendro Sąjungos biudžeto suteiktas finansavimas panaudotas tinkamai, imtųsi reikiamų pažeidimų ir sukčiavimo prevencijos priemonių ir prireikus imtųsi teisinių veiksmų neteisėtai pasisavintoms lėšoms, suteiktoms pagal šį sprendimą, išieškoti;
 - b) užtikrinama Sąjungos finansinių interesų apsauga, visų pirma numatant konkrečias priemones, skirtas sukčiavimo, korupcijos ir kitų pažeidimų, darančių poveikį Sąjungos makrofinansinei paramai, prevencijai ir kovai su jais, pagal Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 ⁽⁹⁾ ir (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ⁽¹⁰⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ⁽¹¹⁾, o toms valstybėms narėms, kurios glaudžiai bendradarbiauja Europos prokuratūros klausimais, – pagal Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939 ⁽¹²⁾;
 - c) Europos kovos su sukčiavimu tarnybai aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti patikrinimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, be kita ko, skaitmeninės ekspertizės operacijas ir pokalbius;

⁽⁹⁾ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

⁽¹⁰⁾ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁽¹¹⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

⁽¹²⁾ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

- d) Komisijai arba jos atstovams aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti patikrinimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje;
 - e) Komisijai ir Audito Rūmams aiškiai suteikiami įgaliojimai Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo laikotarpiu ir jam pasibaigus atlikti auditus, įskaitant dokumentų auditus ir auditus vietoje, pavyzdžiui, procedūrų veikimo vertinimus;
 - f) užtikrinama, kad nustačius, jog Šiaurės Makedonija, valdydama Sąjungos makrofinansinę paramą, sukčiavo, ėmėsi korupcinių veiksmų arba bet kokios kitos neteisėtos veiklos, darančios neigiamą poveikį Sąjungos finansiniams interesams, Sąjunga turėtų teisę anksčiau laiko susigrąžinti paskolą;
 - g) užtikrinama, kad visas su skolinimosi ir skolinimo operacijomis pagal šį sprendimą susijusias Sąjungos patirtas išlaidas turi padengti Šiaurės Makedonija.
4. Prieš teikdama Sąjungos makrofinansinę paramą Komisija atlieka veiklos vertinimą ir nustato, ar su tokia parama susiję šalies finansiniai susitarimai, administracinės procedūros ir vidaus bei išorės kontrolės mechanizmai yra patikimi.

7 straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

8 straipsnis

1. Iki kiekvienų metų birželio 30 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio sprendimo įgyvendinimo praėjusiais metais ataskaitą, įskaitant to įgyvendinimo vertinimą. Toje ataskaitoje:
 - a) išnagrinėjama pažanga, padaryta įgyvendinant Sąjungos makrofinansinę paramą;
 - b) įvertinama Šiaurės Makedonijos ekonominė padėtis ir perspektyvos, taip pat pažanga, padaryta įgyvendinant 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas politikos priemones;
 - c) nurodomas susitarimo memorandume nustatytų ekonominės politikos sąlygų, šalies einamųjų ekonominių ir fiskalinių rezultatų ir Komisijos sprendimų išmokėti Sąjungos makrofinansinės pagalbos dalis ryšys.
2. Ne vėliau kaip per dvejus metus nuo 1 straipsnio 4 dalyje nurodyto paramos teikimo laikotarpio pabaigos Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia *ex post* vertinimo ataskaitą, kurioje įvertinami suteiktos Sąjungos makrofinansinės paramos rezultatai bei veiksmingumas ir jos indėlio siekiant paramos tikslų mastas.

9 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Strasbūre 2023 m. liepos 12 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkė
R. METSOLA

Tarybos vardu
Pirmininkas
P. NAVARRO RÍOS